

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Lahden ammattikorkeakoulu muodostaa vuodesta 2017 lähtien alueen korkeakoulujen, toisen asteen oppilaitosten, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyöhön pohjautuvan Lahden kasvumalli osaamiskeskittymän, jonka kantavia teemoja ovat yrittäjyyden edistäminen, kiertotalouden ratkaisut ja muotoiluosaaminen.

Lahden ammattikorkeakoulu kokoaa toimintojaan Niemen kampukselle syksyyn 2018 mennessä. Kampukselle sijoittuu myös Lahden yliopistokeskus sekä alueen elinkeinoelämää. Yhteisellä kampuksella lisätään ammattikorkeakoulun, yliopistokeskuksen ja yritysten resurssien yhteiskäyttöä.

Lahden ammattikorkeakoulu on ollut osa LUT-konsernia yhdessä Saimaan ammattikorkeakoulun kanssa vuoden 2018 alusta lähtien. Vuoden 2019 aikana käynnistyi Lahden ammattikorkeakoulun ja Saimaan ammattikorkeakoulun fuusiovalmistelut uuden työelämän innovaatiokorkeakoulun pystyttämiseksi. Uusi LAB-ammattikorkeakoulu käynnisti toimintansa 1.1.2020 ja tarjoaa koulutusta Lahden ja Lappeenrannan kampuksilla sekä virtuaalikampuksella.

LAMK on keskittänyt kaikki toimintansa samalle Niemen kampukselle vuoden 2018 aikana, mikä on mahdollistanut eri koulutusalojen välisen yhteistyön syventymisen. Vuoden 2019 alusta alkaen kampus on ollut laajamittaisesti eri alojen ja toimijoiden käytössä. Lahden kampukselle on syksyllä 2019 muuttanut myös LUT-yliopiston Lahden yksikkö, jolloin korkeakoulut muodostavat yhdessä kampuksilla toimivien yritysten ja palvelujen kanssa vetovoimaiset osaamiskeskittymät ja korkeakoulu yhteisöt opiskelijoille, opettajille ja tutkijoille. LUT-korkeakouluilla on kaksi tehtävää: LAB on työ- ja elinkeinoelämän innovaatiokorkeakoulu ja LUT on vahvasti profiloitunut kansainvälinen tutkimusyliopisto. Yhteiset tukipalvelut (korkeakoulupalvelut) palvelevat sekä yliopistoa että ammattikorkeakoulua.

LAMKin ja Saimaan fuusioituminen, LUT-korkeakoulujen yhteistyö sekä tukipalvelujen keskittäminen yhteen organisaatioon tehostavat voimavarojen käyttöä, vahvistavat laatua ja vetovoimaisuutta, synnyttävät uutta osaamista ja luovat uusia yhteistyömahdollisuuksia. Samalla pystytään aiempaa merkittävämmällä tavalla vaikuttamaan alueen ja alueen yritysten elinvoimaisuuteen. Fuusioituminen ja LUT-korkeakoulujen yhteistyö on mahdollistanut myös ammattikorkeakoulun profiilin terävöittämisen ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamisen. Yhdessä toimimalla korkeakoulut ovat vahvempia ja uskottavampia myös kansainvälisillä markkinoilla.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä

valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Lahden ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa. Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksyttyjä.

Ammattikorkeakoulu toteuttaa pedagogisen ohjelman oppimisen uudistamiseksi ja koulutusprosessin sujuvuuden edistämiseksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Ammattikorkeakoulu ottaa eLAMK -konseptin käyttöön vuodesta 2017 lähtien lisäämään virtuaalista ja digitaalista opintotarjontaa sekä opiskelijoiden ympärivuotista opiskelua.

Opettajien pedagoginen valmennusohjelma on toteutettu sopimuskauden aikana ja sen on läpikäynyt 95 % ammattikorkeakoulun opetushenkilöstöstä. Opettajien pedagoginen valmennusohjelma linkittyy koko henkilöstön muutosohjelmaan, jossa painotetaan työn ja toimintakulttuurin muutosta sekä osaamistavoitteiden yhteissuunnittelua. Tutkimushenkilöstölle ja tukihenkilöstölle laaditaan oma valmennusohjelma, jossa painottuu erityisesti innovaatioiden kaupallistamisosaaminen. Sopimuskauden aikana valmennusohjelman on läpikäynyt 80 % ammattikorkeakoulun TKI-henkilöstöstä.

LAMKin ja Saimaan fuusiovalmisteluissa on lähdetty rohkeasti uudistamaan koulutussisältöjä, ohjausmallia ja opetusmenetelmiä. LAMKin ja Saimaan AMK:n yhteiset työryhmät ovat suunnitelleet uudelle ammattikorkeakoululle tehokkaat ja tulokselliset toimintamallit. Tämä työ jatkuu vielä. Parhailtaan työstetään digistrategiaa virtuaalikampuksen tuomien mahdollisuuksien täysimääräiseksi hyödyntämiseksi. Syksyllä 2019 oli haussa tieto- ja viestintätekniikan sekä sosionomin kokonaan verkossa toteutettavat koulutukset. Uusia verkkokoulutuksia on suunnitteilla myös vuodelle 2021.

LUT-yliopiston kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä hakupolkujen sujuvoittamiseksi korkeakoulujen välillä, lisätään digitaalisten kurssien yhteistyötä kandidaattitasolla tekniikan ja talouden kurssitarjonnassa sekä lisätään digitaalista kielikoulusta. Lisäksi kehitetään yhteistä toimintamallia jatkuvan oppimisen tarjontaan. Käynnistetyt toimenpiteet tukevat LUT-korkeakoulujen yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Käytössä oleva valtakunnallinen amk-valintakoe mahdollistaa hakemisen ilman pitkää valmistautumista. Lisäksi tulevana keväänä yli puolet LAB-ammattikorkeakouluun hakeneista valitaan todistuksen perusteella kaikilla muilla aloilla paitsi kulttuurissa. 80 %:n ensikertalaisuuskiintiö toteutuu kaikissa koulutuksissa.

Toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille tarjotaan joustavia tapoja tutustua korkeakouluopintoihin ja suorittaa niitä toisen asteen koulutuksen aikana. Yhteistyön tavoitteena on monipuolistaa nuorille annettavaa koulutusta sekä tukea nuoria oman tulevaisuutensa rakentamisessa. Koulutuskeskus Salpauksen kanssa on tehty sopimus kaikki koulutusalat kattavasta MOTARI -toimintamallista. Suoritettuaan 30 op MOTARI-opintoja ammattikorkeakoulussa ja oman toisen asteen tutkintonsa MOTARI-opiskelija saa oikeuden hakeutua ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijaksi joustavasti erityishaun kautta. MOTARI-opinnoista kiinnostuneiden määrä on kasvanut ja vuonna 2019 aloitti yhteensä 30 MOTARI-opiskelijaa. Malli nopeuttaa korkeakouluopintoihin siirtymistä toiselta asteelta ja lyhentää valmistumisaikaa.

Opettajien pedagoginen valmennusohjelma toteutettiin sopimuskauden alkuvuosina ja sen jälkeen käynnistettiin TKI-valmennusohjelma, joka on jo toteutettu kaksi kertaa. TKI-valmennusta on uudistettu LAB-ammattikorkeakoulun tarpeisiin.

Lahden ammattikorkeakoulun sopimuskaudella 2017-2020 käynnistämisiä toimenpiteitä on jatkettu ja "uudelleensuunnattu" vuoden 2019 aikana yhteistyössä Saimaan ammattikorkeakoulun ja LUT-yliopiston kanssa. Toimintaympäristön muutoksiin on reagoitu, ja LAB-ammattikorkeakoulun strategiatyö on myös suuntamassa kehittämistoimenpiteitä uudella tavalla.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

LAMK kokoaa TKI-osaamista strategian mukaisille painoaloille sekä käynnistää uusia monialaisia kokeilu- ja kehitysympäristöjä. TKI-ympäristöjen erityistilat ja laboratoriot avataan yhteiskäyttöön yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan nykyistä vahvempi kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulun koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle neljä.

LAMKin painoalapohjaisen TKI-toiminnan, TKI-toimijoiden valmennuksen ja ja hanketoimintaa tukevien TKI-palveluiden kehittäminen on tuottanut tulosta. Vuoden 2019 aikana LAMK onnistui kasvattamaan TKI-volyymiään yli 30 % vuoteen 2018 verrattuna. Samanaikaisesti on kirkastettu uuden LAB-ammattikorkeakoulun TKI-vahvuusaloja, rakennettu TKI-toiminnan tiekarttoja ja yhteisiä toimintamalleja ja -ohjeita.

LAB profiloituu innovaatiokorkeakouluna, jonka keskeinen tehtävä on työelämän kanssa yhdessä tehtävä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta. TKI-toiminta fokuoituu vahvasti neljälle vahvuusalalle: kiertotalous, design, innovaatioiden kaupallistaminen ja hyvinvointialan palveluinnovaatiot. Resurssien kohdentamisella näille valituille aloille tavoitellaan laatua ja vaikuttavuutta.

TKI-toiminta sijoittuu ammattikorkeakoulun ytimeen ja ulkoisen rahoituksen merkittävä kasvu vaatii muutoksia korkeakoulun toimintatapaan ja toimintakulttuuriin. TKI-toiminnan ytimessä on opetuksen ympärille muodostettu kokonaisuus, jossa yritykset, henkilökunta ja opiskelijat tekevät yhdessä innovaatiotoimintaa. Yritysyhteistyö ja kansainvälinen TKI-toiminta vaativat tämän lisäksi myös korkealaatuisia tutkimusta valituilla vahvuusaloilla.

Vuoden 2019 aikana Business Mill -toiminta käynnistyi Lahden kampuksella. Perustehtävänä on edistää tutkimuksesta ja henkilöstön ja opiskelijoiden ideoista nousevaa osaamisperusteista liiketoimintaa.

Lahden ammattikorkeakoulu on rakentanut alueen yritysten ja yhteisöjen kanssa strategista kumppanuutta jo useamman vuoden ajan. Kumppanuuden tavoitteena on ollut molempien osapuolten kilpailukyvyyn ja tuottavuuden parantaminen. Strateginen kumppanuus on sopimus pohjaista yhteistyötä, jossa sitoudutaan pitkäaikaiseen yhteistoimintaan. Osapuolet ovat sitoutuneet suuntaamaan voimavaroja kumppanuuteen siten, että siitä syntyy kaikille osapuolille hyötyä. Strategista kumppanuutta syvennetään jatkuvalla vuoropuhelulla ja yhteisesti sovitulla toimenpiteillä. Yhteistoiminnan tuloksia arvioidaan säännöllisesti. LAMKilla on ollut noin 30 pääsääntöisesti alueellista strategista kumppanuutta, joissa on nimetyt yhteyshenkilöt molemmilta puolilta. Tätä kumppanuusmallia jatkokehitetään LAB-ammattikorkeakoulussa.

LAMKin tavoitteena oli nostaa avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa tasolle neljä sopimuskauden aikana. Tämä tavoite on jo ylitetty ja LAMK on noussut viimeisimmän arvioinnin mukaan tasolle viisi. Avoin julkaiseminen on noussut alustavan arvion mukaan vajaaseen 97 prosenttiin vuonna 2019.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Vuonna 2019 LAMK oli usean ison muutoksen kohteena. Liikkeenluovutukseen (yhteensä 76 LAMKin tukipalveluhenkilöä siirtyi LUT-yliopiston palvelukseen) ja fuusioitumiseen liittyen henkilöstöä osallistettiin toiminnan suunnitteluun ja informoitiin säännöllisesti avoimen henkilöstöpolitiikan linjausten mukaisesti. Muutoksen sisäinen viestintä on ollut kattavaa ja on hyödynnetty monipuolisesta eri kanavia. Myös opiskelijoita on informoitu säännöllisesti ja erityisesti opiskelijakunta on ollut aktiivisesti mukana muutoksen suunnittelussa. Taustalla on vahvasti näkynyt pyrkimys henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin turvaamiseen muutostilanteessa. Samalla tavoitteena on ollut tuloksellisuuden turvaaminen muutoksessa.

LUT-korkeakoulujen hallitusten vuonna 2018 sopimat henkilöstöpoliittiset linjaukset ohjaavat uuden ammattikorkeakoulun kehittämistä. Ammattikorkeakoulun yhteisten henkilöstökäytäntöjen rakentaminen alkoi syyskuussa 2019 ja jatkuu edelleen. LAB-ammattikorkeakoulun uuden johtajiston perehdyttäminen ja kouluttaminen käynnistyi vuoden 2019 aikana ja on jatkunut fuusioitumisen jälkeen.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan esimiestyön ja arjen kohtaamisten lisäksi Great Place to Work -kyselyn ja kuukausittain toteutettavan fiilismittarin avulla. Fiilismittari on otettu käyttöön vuoden 2020 alussa. Joka kuukausi on nostettu eri työhyvinvointiteemoja näkyväksi ja pyritty konkreettisten tekojen kautta panostamaan hyvinvointiin. Erityistä huomiota on kiinnitetty psykososiaaliseen kuormittumiseen ja sen ehkäisyyn.

LAMKin eri yksiköt ovat jo yli vuoden ajan toimineet samalla kampuksella, mikä on vahvistanut yhteisöllisyyttä ja osaamisen jakamista. Tilojen käyttäjien kokemuksia kuunnellaan ja sen perusteella kehitetään tiloja opetusta ja oppimista aiempaa paremmin tukevaksi. Vuoden 2019 aikana on alettu rakentaa LAB-ammattikorkeakoulun identiteettiä ja tutustuttu tuleviin kollegoihin Lappeenrannan kampuksella.

Painopiste on ollut muutoksen hallinnassa ja uuden luomisessa. Kahden ammattikorkeakoulun käytäntöjen yhteensovittaminen ja uudistaminen on ollut työläs prosessi, joka on vielä osittain kesken. LAB-ammattikorkeakoulun arvot määriteltiin syksyllä 2019 vuorovaikutteisessa prosessissa yhdessä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa ja LAB-ammattikorkeakoulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma tehdään vuonna 2020.

3. LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Ammattikorkeakoulu vahvistaa Päijät-Hämeen alueen osaamista, kilpailukykyä ja hyvinvointia koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalla. Lahden ammattikorkeakoulu profiloituu yrittäjyyden, digitalisaation sekä muotoilun

ja kiertotalouden ratkaisuisa.

LAB-ammattikorkeakoulun tehtävä ja profiili määriteltiin alustavasti toimilupahakemuksen valmistelun yhteydessä keväällä 2019. Syksyllä strategiatyötä jatkettiin osana fuusiovalmisteluja ja uuden LAB-ammattikorkeakoulun rakentamista. Strategiatyössä tunnistettu uuden AMK:n profiili rakentuu vahvasti LAMKin ja Saimaan AMK:n aiempien profiilien osaamiselle ja asiantuntijuudelle, jotka ovat muotoutuneet vuosien aikana.

Toiminta on loppuvuoden 2019 aikana kääntynyt yhä vahvemmin uuden ammattikorkeakoulun suuntaan. LABin tehtävät ovat käytännönläheinen innovaatiotoiminta ja siihen pohjautuva ammatillinen korkeakoulutus, jotka tuottavat yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja palvelevat työ- ja elinkeinoelämää. Uusi ammattikorkeakoulu on profiloitumassa työ- ja elinkeinoelämän innovaatiokorkeakouluksi. Jatkossa LAB on vahva toimija niin Päijät-Hämeen kuin Etelä-Karjalan alueilla.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Lahden ammattikorkeakoulu on määritellyt vahvuusaloikseen muotoilun, hyvinvoinnin ja uudistavan kasvun sekä elinvoimaisen ympäristön. Uudeksi nousevaksi alaksi ammattikorkeakoulu on määritellyt älykkään teollisuuden.

Strategiatyössä koulutuksen ja TKI-toiminnan vahvuusalueiksi on määritelty kiertotalous, design, innovaatioiden kaupallistaminen sekä hyvinvoinnin palveluinnovaatiot. Vahvuusaluejärjestyksiä on syvennetty yhdessä henkilöstön kanssa. Vahvuusalueet ja profiili on tarkemmin määritelty LAB-ammattikorkeakoulun strategiassa.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	910
Taiteet ja kulttuurialat, kasvu- ja yhteiskuntatieteet	155
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	275
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	270
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	210
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	121

Ammattikorkeakoulu arvioi vuoden 2017 loppuun mennessä yhdessä muiden sosionomi (AMK) tutkintomikkejään johtavaa koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa sosiaalialan koulutusta siten, että syntyy nykyistä vahvempia yksiköitä työelämän tarpeita vastaavasti. Lastentarhanopettajien koulutusmääriä on sovittu lisättäväksi yliopistoissa.

Ammattikorkeakoulu ottaa rakennusalan koulutuksessa huomioon puurakentamisen kehittämistarpeet (esimerkiksi puukaupallinen linja).

Vuoden 2019 yhtenä keskeisenä tavoitteena oli tuloksellisuuden säilyttäminen mahdollisimman hyvänä useiden isojen ja haastavien muutosten paineessa. Saavutettua tulosta voidaan pitää kohtuullisen hyvänä ottaen huomioon lyhyessä ajassa toteutuneet muutokset. AMK-tutkintotavoitteesta jäätin 7 prosenttiyksikköä, mutta YAMK-tutkintotavoite saavutettiin. Tavoiteajassa valmistumisessa on haasteita ja

siihen etsitään ratkaisuja yhteistyössä Lappeenrannan kampuksen kanssa. Lappeenrannassa tavoiteajassa valmistetaan huomattavasti useammin kuin Lahdessa. Fuusio mahdollistaa sulautuvien organisaatioiden hyvien käytäntöjen hyödyntämisen ilman keskinäistä kilpailua.

Sopimuksen keskimääräiset tutkintotavoitteet ylitettiin sosiaali- ja terveysalalla, jossa menee leikkuriin reilut 20 tutkintoa. Muilla aloilla jäätii hieman AMK-tutkintotavoitteesta, pääosin vuoden 2017 heikon tuloksen johdosta.

Lahti on valtakunnan ainoa puualan insinöörien kouluttaja. Koulutusta on uudistettu ja laajennettu saadun strategiarahan ja alueen yritysten tuen avulla.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014)12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä 33 758 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 29 203 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 1 800 000 euroa vuonna 2017, 1 800 000 euroa vuonna 2018, 1 600 000 euroa vuonna 2019 ja 1600 000 euroa vuonna 2020. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Joustavien opintopolkujen kehittäminen, opettajien pedagogisen kehittämisen ohjelma
- Yhtenäisen, innovatiivisen ja avoimen kampusalueen rakentaminen ml. Lahden kasvumalli
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista on yhteensä 2 755 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Edellisissä osissa on tarkemmin raportoitu myönnetyn strategiarahan käyttöä. Yhteenvedona voidaan todeta, että LAMK on toteuttanut opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovitut toimenpiteet. Valintamenettelyjä on uudistettu ja toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneille on kehitetty oma väylä alueellisessa yhteistyössä. Opettajien pedagogisen kehittämisen ohjelma on toteutettu ja joustavien opintopolkujen kehittäminen jatkuu edelleen LUT-korkeakoulujen kesken. Innovatiivinen kampus on valmistunut ja LAMKin kaikki yksiköt ovat päässeet muuttamaan samalle kampukselle muiden toimijoiden joukkoon. Käyttökokemuksia hyödyntämällä kampuksen tiloja kehitetään entistä toimivimmiksi. Opetuksen ja tutkimuksena avoimuuteen on panostettu, mikä näkyy viimeisimmässä arvioinnissa, jonka mukaan LAMK on noussut tasolle viisi. Avoimuuden kehittämistä jatketaan LAB-ammattikorkeakoulussa.

6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisesta tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Kari Salmi
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Outi Kallioinen
Rehtori